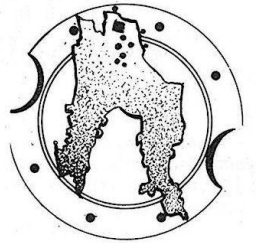

Χιόνια στα χωριά μας (Καρυές)

Καρυές

Η ΑΡΑΧΟΒΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΝΩΝΑ Τ. ΔΗΜΟΥ ΟΙΝΟΥΝΤΟΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ • ΕΤΟΣ 4ο • ΦΥΛΛΟ 25 • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ-ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1991 • ΨΑΡΡΩΝ 10 ΚΗΦΗΣΙΑ 145 61

ΜΝΗΜΗ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΤΑΛΑ

Η εφημερίδα ΚΑΡΥΕΣ, από το πρώτο φύλλο της εκδόσεώς της, θεώρησε ηθικό καθήκον να ασχοληθεί με τη ζωή και την προσωπικότητα του μεγάλου ευεργέτη της Αράχοβας και όλης της Λακωνίας, αφού με το γνωστό καθήκοντα σπούδασαν και σπουδάζουν χιλιάδες νέοι. Δημοσίευσε, σε τρεις συνέχειες, άρθρο του πρωθιερέα της Ι. Μ. Σπάρτης και γραμματέα του καθιδρύματος κ. Γ. Μπλάθρα, ο οποίος παρουσίασε συνοπτικά τη ζωή του Αθανασίου Ματάλα.

Με το νέο δημοσίευμα εγκαινιάζεται η εξιστόρηση της ζωής και της δράσεως του αείμνηστου ευεργέτη στην Ανατολική Ρωμυλία (σημερινή Βουλγαρία), γραμμένη από την κ. Ελένη Μπελιά, διδάκτορα Φιλοσοφίας και συντάκτρια του Κέντρου Ερεύνης της Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών. Ας είναι το δημοσίευμα αυτό ακόμα ένα μνημόσυνο τιμής στην επέτειο των 67-ετών από την ημέρα του θανάτου του.

Στο κείμενο διατηρήθηκε η γλώσσα και η ορθογραφία της συγγραφέως, διότι η προσαρμογή στη νέα ορθογραφία της δημοτικής απαιτούσε πολλές επεμβάσεις στο κείμενο.

1. ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ. Ο Αθαν. Ματάλας (1836-1922), γιός του αγωνιστού του 1821 Αναγν. Ματάλα, γεννήθηκε στην Αράχοβα Λακεδαίμονος. Μετά τις εγκύκλιες σπουδές του στην ιδιαίτερα του πατρίδα, στον Άγιο Πέτρο Κυνουρίας και στην Τρίπολη, εφοίτησε κατά το διάστημα 1859-1863 στην Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, χωρίς όμως να λάβει πτυχίο, διότι διέκοψε τις σπουδές του δια να εργασθεί.

Επί είκοσι χρόνια, 1862-1881, ο Ματάλας ειργάσθη στην ελληνική προξενική υπηρεσία. Το 1862-1863 ως Γραμματέας στο Προξενείο Θεσσαλονίκης, όπου επέτυχε την άδεια να αλληλογραφή με τις τοπικές αρχές στην ελληνική γλώσσα και κατέβαλε πολλές προσπάθειες δια να εξουδετερωθεί τις βουλγαρικές ενέργειες στην περιφέρεια του ελληνικού Προξενείου και να αποκρούσει την ολαβική προπαγάνδα, το 1864 στα προξενεία Χανίων και Ηρακλείου, και κατόπιν, 1864-1866, στο Προξενείο Κωνσταντινουπόλεως.

Τον Αύγουστο του 1866 ο Ματάλας διωρίσθη Υποπρόξενος στον Σουλιά, όπου υπήρχε μεγάλη ελληνική κοινότητα. Εκεί επέτυχε απαλλαγές φορολογίας δια τα ελληνικά πλοία, πράγμα το οποίο ωφέλησε πολύ την ελληνική ναυτιλία. Με ενέργειες του Ματάλα εκτίσθη ελληνική εκκλησία στην πόλη αυτή και έγινε μεταξύ των Ελλήνων παροίκων έρνος δια την ενίσχυση του Κρητικού Αγώνος (1866-1869). Ο Ματάλας ετερμάτισε την θητεία του στην προξενική υπηρεσία στην Φιλιππούπολη, όπου υπηρέτησε ως Υποπρόξενος κατά το διάστημα 1874-1881.

Ο Ματάλας, παραλλήλως προς την προξενική του υπηρεσία, σχολήθη επιτυχώς με εμπορικές επιχειρήσεις. Ήδη, όταν υπηρέτουσε στην Φιλιππούπολη, επέτυχε την εισαγωγή ελληνικών νημάτων στην Βουλγαρία και την Ανατολική Ρωμυλία, συγχρόνως δε διεξήγε εμπόριο, καννύ, ξυλείας και σιτηρών. Τίς εμπορικές του επιχειρήσεις συνέχισε και όταν επέστρεψε στην Ελλάδα, το 1882, και εγκατεστάθη στον Πειραιά. Είς το εξής όμως ο Ματάλας, ο οποίος εν τω μεταξύ είχε αποκτήσει μεγάλη περιουσία, περιωρίσθη στην επιχείρηση αλευρομύλου του, ευρισκόμενος στο Ναύπλιο, και έστρεψε την δραστηριότητα του σε κοινωφελή έργα.

Κατά το διάστημα 1895-1899 ο Ματάλας υπηρέτησε αλληλοδιαδόχως, ως Νομάρχης στους νομούς Αργολίδος και Κορινθίας, Φθιώτιδος και Φωκίδος και Αρκαδίας. Από το 1899 μέχρι το 1903 διετέλεσε Δήμαρχος Οινούντος, όπου επέδειξε μεγάλη δραστηριότητα δι' ολόκληρον τον δή-

μο, ιδιαίτέρως δε δια την γενετήρα του Αράχοβα. Οι κυριώτεροι τομείς της δραστηριότητός του ήσαν η συγκοινωνία, η εκπαίδευση, η γεωργία, κυρίως η δασοκαλλιέργεια, και η τοπική αυτοδιοίκηση. Έτσι, επί δημαρχίας του κατεσκευάσθησαν με προσωπική εργασία των κατοίκων του δήμου Οινούντος δρόμοι τριάντα περίπου χιλιομέτρων, όπως οι δρόμοι Βρέσθρα-Αράχοβα, Βασαράς-Βέροια, Αράχοβα-Μπαρμπήσα-Βαμβακού. Το 1882 ο Ματάλας εφρόντισε να ιδρυθή στην Αράχοβα «ελληνικόν» σχολείο, το οποίο συνετήρησε επί ένα χρόνο με ιδικά του έξοδα. Το 1886, εξ άλλου, ενήργησε να κτισθή διδακτήριο δημοτικού σχολείου στην Αγία Παρασκευή της περιοχής Αράχοβας. Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον του Ματάλα δια τα δάση και την δενδροκαλλιέργεια γίνεται φανερό και από τις προσπάθειές του να πείσει τους κατοίκους της Μπαρμπήσας Λακεδαίμονος να φυτεύσουν καστανιές στον τόπο τους, και από τον διορισμό φύλακα του δάσους της Αράχοβας, τον οποίον ο Ματάλας εμισθοδοτούσε κατά το διάστημα 1898-1909. Στην ιδική του πρωτοβουλία ανήκει επίσης η σύσταση επιτροπών αυτοδιοικήσεως στις κοινότητες του δήμου Οινούντος κατά το 1900.

Ο Ματάλας ο οποίος είχε υπηρετήσει ως προξενικός υπάλληλος σε κοινότητες του Αλυτρώτου και του Ελληνισμού της διασποράς, επίστευε απολύτως στον θεσμό της αυτοδιοικουμένης κοινότητας. Την πεποίθησή του αυτή ενίσχυε και η επιτυχής λειτουργία, του θεσμού τούτου στην Βαμβακού ήδη από το 1898. Όπως προκύπτει δε από επιστολή του Ίωνος Δραγούμη, θερμού θιασώτου της αυτής ιδέας, προς τον βουλευτή Λακωνίας Γ. Φικιώρη, ο οποίος επίστευε επίσης στον θεσμό της αυτοδιοικήσεως, κατά το 1905 ο Ματάλας είχε υποβάλει στο Υπουργείο Εσωτερικών σχέδιο νόμου περί κοινότητων.

Ο Ματάλας διεκρίθη και ως ιδιώτης σε πολλούς τομείς δραστηριότητος επ αγαθώ της πατρίδος του Λακεδαίμονος. Εφρόντισε δια την καλλιέργεια της υφαντικής τέχνης ταπήτων στην περιοχή Οινούντος, υπήρξε ο ιδρυτής και επί δεκαπέντε χρόνια, 1898-1912, ο αθλοθέτης των ετησίων αγώνων του «Γυμναστικού Συλλόγου Σπάρτης», και έκαμε πολλές ενέργειες, αλλά χωρίς επιτυχία, δια την σιδηροδρομική σύνδεση της Σπάρτης με την Τρίπολη. Το 1909 έγινε Πρόεδρος του σωματείου «Ένωσις των εν Αττική Λακεδαιμονίων». Το 1910 έλαβε μέρος ως εκπρόσωπος της κοινότητας Αράχοβας Λακεδαίμονος στον «Πανελλήνιο σύνδεσμο των παραγωγικών σωματείων», ο οποίος συνεκροτήθη στις 28 Μαρτίου του έτους αυτού.

Επιστέγασμα των προσπαθειών του Ματάλα υπέρ της ιδιαίτερας του πατρίδος υπήρξε η διαθήκη του (27 Μαρτίου 1919), στην οποία εκτός άλλων, ορίζεται και η σύσταση Καθιδρύματος Αθανασίου Ματάλα του Λακεδαίμονιου με κύριο σκοπό την χορήγηση υποτροφιών δια την εκπαίδευση σε όλους τους κλάδους της επιστήμης νέων από την Αράχοβα και την άλλη Λακεδαίμονα. Το Καθίδρυμα τούτο συνεστήθη το 1926 και, από το 1928 και μέχρι σήμερα που λειτουργεί, επιτελεί εις το ακέραιον τους σκοπούς τους οποίους έταξε στην διαθήκη του ο Ματάλας.

Ο Ματάλας επέδειξε ενδιαφέρον και δια τα γενικώτερα προβλήματα του Ελληνισμού. Έτσι, πλην της δράσεώς του στην Ανατολική Ρωμυλία, η οποία εκτίθεται κατωτέρω, έχει στο ενεργητικό του δραστηριότητες υπέρ του Μακεδονικού ζητήματος, δια τις οποίες ο «Κεντρικός Μακεδονικός Σύλλογος» του απένειμε το 1905 τιμητικό δίπλωμα. Εξ άλλου το 1910 μαρτυρείται ότι απήυθνε προς τον Ελευθ. Βενιζέλο υπόμνημα «Περί των ληπτέων μέτρων προς βελτίωσιν της καταστάσεως του κράτους».

Συνεχίζεται

ΕΥΧΕΣ ΓΙΑ ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ 1992

Η εφημερίδα ΚΑΡΥΕΣ εύχεται σε όλους τους ανανώστες και φίλους, όπου ζούν,

Καλά Χριστούγεννα και το 1991 Ειρηνικό, χαρούμενο και ευτυχισμένο.

— Η Τούλα και ο Δημοσθένης Πίτσης από το Chicago εύχονται υγεία και ευτυχία σε όλους τους πατριώτες.

— Ο Σύλλογος Αρακοθικών Σύνδεν Αυστραλίας στέλνουν τις ευχές τους προς όλους τους συμπατριώτες για Καλά Χριστούγεννα και Ευτυχισμένο 1992.

— Ο Σύνδεσμος Βαμβακικών Αθηνάς στέλνει ευχές σε όλα τα μέλη και τους φίλους της Βαμβακούς για υγεία, χαρά, προκοπή.

— Ο Γιάννης Κολοβός στέλνει από το Σικάγο ευχές για το νέο χρόνο και κάθε καλό στο όμορφο χωριό του, το Θεολόγο.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΡΥΑΤΩΝ Σταδίου 48 - Αθήνα

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου, εύχεται σε όλα τα μέλη του, συμπολίτες και φίλους των Καρυών

Καλά Χριστούγεννα και Ευτυχισμένο τον Καινούργιο Χρόνο 1992

Ο Πρόεδρος
ΕΥΣΤΡ. Δ. ΧΑΡΑΚΑΣ

Ο Αντιπρόεδρος
ΙΩΝΝ. Α. ΚΑΚΑΡΗΣ

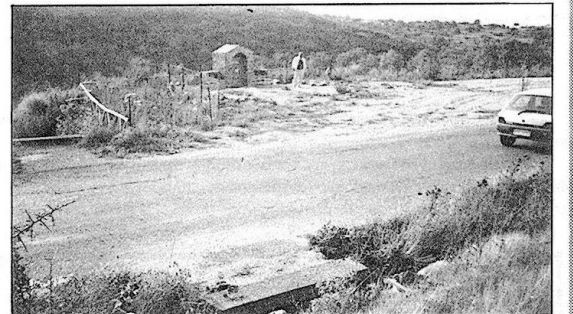
Γεν. Γραμματέας
ΠΑΝΟΣ Γ. ΔΑΛΑΚΟΥΡΑΣ
Ο Ταμίας
ΤΕΛΗΣ Π. ΔΙΑΜΑΝΤΟΥΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ
Δημήτριος Ν. Καρύμανης, Ελένη Ε. Καρακούλα, Αντίνα Β. Πρεκετζή, Δημήτριος Γρ. Ματάλας, Τάκης Γ. Διαντίσης, Παναγιώτης Β. Χονδρόπουλος, Λίτσα Ι. Γραμματικήκη.

Η ΑΡΑΧΟΒΑ ΑΠΟΧΤΗΣΕ ΜΙΑ ΝΕΑ ΒΡΥΣΗ-ΑΣ ΕΛΠΙΣΟΥΜΕ ΟΤΙ ΘΑ ΕΧΕΙ ΑΦΘΟΝΟ ΝΕΡΟ

Μια ωραία λιθόχτιστη βρύση στολίζει την είσοδο του χωριού, δεξιά του δρόμου, που κατασκευάστηκε με τις φροντίδες του δασαρχείου και της Κοινότητας Καρυών την άνοιξη του 1991.

Απέχει περίπου 1χλμ. από την πλατεία του Αγίου Ανδρέα και είναι

το τέρμα ενός ωραίου περιπάτου μέχρι εκεί. Γύρω από την βρύση υπάρχει ευρύχωρο πλάτωμα, περιφραγμένο με καλαίσθητο ξύλινο φράχτη, αλλά χρειάζεται περποίηση και καθαριότητα από αγκάθια κ.τ.λ.

Ο πρόεδρος Δήμος Λεβεντάκης πιστεύει ότι όλοι θα αγαπήσουν το χώρο και θα τον διατηρούν καθαρό.

ΓΙΑ ΤΑ 5 ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Αγαπητοί αναγνώστες

Τον Σεπτέμβρη 1991 συμπληρώθηκαν 5 χρόνια από τότε που άρχισα την έκδοση της εφημερίδας ΚΑΡΥΕΣ. Είναι βέβαιο ότι όλοι εφημερίστες όταν λάβετε το πρώτο φύλλο, γιατί ποτέ δεν είχε εκδοθεί τοπική εφημερίδα για τα χωριά του Πάρνωνα.

Για τους σκοπούς αυτής της δραστηριότητας έχω γράψει πολλές φορές και τώρα, έπειτα από 5 χρόνια εργασίας μπορώ να ειπώ ότι εξακολουθώ να του εκπληρώνω με μεγαλύτερη επιτυχία απ' ό,τι περίμενα.

Δυσκολίες συνάντησα πάμπολλες αλλά οι ικανοποιήσεις και οι ευτυχισμένες στιγμές που μου χάρισε, μου δίνουν το κουράγιο να συνεχίσω.

Ανθρώπους, ειδικούς, που συμβουλευτήκα πριν ξεκινήσω, τους είδα διασταχτικούς και όλοι συμφωνούσαν ότι οι τοπικές επαρχιακές εφημερίδες δεν μπορούν να επιβιώσουν αν δεν έχουν την οικονομική υποστήριξη συλλόγων, πολιτικών κομμάτων ή άλλων χορηγών.

Από τους Συλλόγους καθόρισαν ετήσια συνδρομή 10.000 δρχ. αφού δημοσιεύω συνεχώς τα νέα τους και τις δραστηριότητές τους. Εδώ θα παρακαλούσα θερμά τους προέδρους των να κατάρθουν στο ταμείο τους αν έχουν ανταποκριθεί σ' αυτήν την υποχρέωση (αν την θεωρούν υποχρέωση).

Από πολιτικά κόμματα βρίσκομαι μίλια μακριά και όπως

δήλωσα ες' αρχής οι ΚΑΡΥΕΣ δεν έχουν καμιά πολιτική τοποθέτηση αλλά τις ενδιαφέρει μόνο η καταγραφή ιστορικών, λαογραφικών και κοινωνικών στοιχείων παλαιών και σύγχρονων.

Την εφημερίδα τη συντηρούν οι συνδρομές των αναγνωστών και μόνο. Εδώ θα πρέπει να αναφέρω ότι αρκετοί φίλοι της εφημερίδας, στέλνουν όχι την τυπική αλλά αυξημένη συνδρομή και άλλοι προκαταβάλλουν συνδρομές 2-3 ετών. Τους ευχαριστώ πολύ όλους.

Επίσης θα ήθελα να παρακαλέσω τους συνδρομητές εξωτερικού και εσωτερικού να σκεφτούν αν έχουν στείλει 5 συνδρομές μέχρι σήμερα. Σας βεβαιώνω ούτε οι μισοί.

Θα μου ειπούν ίσως πολλοί ότι δεν μου ζήτησαν να τους στείλω εφημερίδα. Τους απαντώ ότι τουλάχιστον 5 φορές έχω δημοσιεύσει παράκληση να στείλουν πίσω ένα φύλλο, μόλις το λάβουν, για να καταλάβω ότι δεν τη θέλουν. Το έκαναν πολλοί και τους διέγραφα. Υπάρχουν όμως επίσης πολλοί, οι οποίοι, ίσως από αμέλεια δεν έχουν στείλει ούτε μία συνδρομή παρ' όλο που την λαβαίνουν 5 χρόνια. Τώρα θα αναγκαστώ να τους διαγράψω διότι δεν πιστεύω πλέον ότι είναι η αμέλεια που τους έκανε να μην πληρώσουν τις συνδρομές τους.

Επ' ευκαιρία θέλω να ειπώ ότι ανάμεσα στα άλλα προβλήματα προκύπτουν και προβλήματα με τα ταχυδρομεία. Τελευταία ανακάλυψα ότι το Ταχυδρομείο Κηφισιάς έχει επιστρέψει επιταγές συνδρομητών από λάθος του διανο-

μέ, ο οποίος ήταν εποχιακός. Επειδή κινδυνεύω να παρεξηγηθώ παρακαλώ πολύ τους συνδρομητές αυτούς (που δεν ξέρω ποιοί είναι γιατί δεν καταγράφονται ονόματα στο ταχυδρομείο) να μου τηλεφωνήσουν. Επίσης παρακαλώ τους συνδρομητές εσωτερικού που στέλνουν επιταγές να γράφουν επάνω το τηλεφώνό τους για να τους ευχαριστήσω γιατί δεν είναι εύκολο να στέλνω γράμματα. Δημοσιεύω τους συνδρομητές εξωτερικού όταν λαβαίνω τις συνδρομές τους αλλά και αυτό δεν είναι εύκολο γιατί υπάρχει θέμα χώρου και η ταμειακή ταξινόμηση είναι δυσκολότερη.

Για τα κοινωνικά θέλω να διαβεβαιώσω τους αγαπητούς αναγνώστες ότι δεν κάνω καμιά διάκριση. Οι ΚΑΡΥΕΣ χαιρόνται στις χαρές και λυπούνται στις λύπες. Στείλτε ένα γράμμα ή τηλεφωνήστε όταν έχετε κάτι για δημοσίευση. Δεν είναι σωστό να παραπονείστε όταν δεν κάνατε καμιά κίνηση για ενημέρωσή.

Τέλος ευχαριστώ όλους όσους μου στέλνουν γράμματα με συχαρητήρια και ευχές για μακροχρόνιευση της εφημερίδας. Αυτό ελπίζω και εγώ που εργάζομαι με χαρά και αγάπη γι' αυτήν. Αλλά αυτό δεν φτάνει. Ο καθένας σας το καταλαβαίνει.

Αντίνα Γκλέκα-Πρεκετζή

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Οι γιατροί Βίκυ και Πάνος Νικ. Κουτσόγεωργα απόκτησαν στην Αθήνα το δεύτερο παιδί τους στις 18.7.91 (κοριτσάκι)
— Στο Charlotte N.C. η Fay και ο Τάκης Κουτσόγεωργα απόκτησαν το 5ο παιδί τους (κοριτσάκι)
— Η Χριστίνα (γ. Αμανατίδη) και ο Χρήστος Π. Χριστόπουλος απόκτησαν αγοράκι, στη Σπάρτη, στις 26 Νοεμβρίου.
— Η Θεοδότη και ο Ιωάννης Γρηγόρης απόκτησαν κοριτσάκι (17 Μαρτίου) στα Βρέσθινα.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

— Η Ελένη Χρήστου Αλεξίου (κόρη της Αλίκης Πρεκεζέ) αρραβωνιάστηκε στον Πειραιά με τον Κώστα Κουγιουμτζή, ανθυποπλοίαρχο Ε. Ν., από την Κρήτη.
— Η Αλεξία Αναργ. Κολοβού και ο Πέτρος Μιχ. Πετρούλιας αρραβωνιάστηκαν στον Κλαδά.
— Ο Ροζανίτης Γεώργιος, από τα Βρέσθινα, με την φωτεινή Θεοδ. Γρηγόρη από τον Κλαδά (καταγωγή Μεγάλη Βρύση).

ΓΑΜΟΙ

— Στις 6.10.91 παντρεύτηκαν στον Αφρυσσό ο Χρήστος Δημ. Πουλοκέφαλος από την Αράχοβα με την Νικολέττα Φώτη Συνοδινού.
— Ο Θανάσης Παν. Αρφαλής (ή Φουντάς) από τον Άγιο Πέτρο, παντρεύτηκε στην Αθήνα με την Άννα Σαμαρτζή.
— Στις 20 Οκτωβρίου 1991 παντρεύτηκαν στην Ελληνική Ορθόδοξη εκκλησία της Columbia S.C. ο Σπύρος Κων. Διαμαντούρος, δικαστής, με την Ελπίδα Ξανθάκου.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Στις 20 Οκτωβρίου σκοτώθηκε στο Παρόρι Σπάρτης, σε τροχαίο ατύχημα, ο Παναγιώτης Δημ. Βουδούρος, γιός της Τούλας Κολοβού, από την Αράχοβα, 27 ετών.
— Στις 10.11.91 πέθανε ξαφνικά στις Καρυές ο Νίκος Ιω. Χριστόπουλος 70 ετών (αφιέρωμα σε άλλη στήλη της εφημερίδας)
— Στις 2.11.91 πέθανε και κηδεύτηκε στις Καρυές η Δημητρούλα Θεοδ. Κουτσόγεωργα, ετών 90.
— Στο Τσουίνι πέθανε η Μαρία Κλημαντήρη, που ήταν δεκάδες χρόνια νεώκορος στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου, 90 ετών.
— Στη Σπάρτη πέθανε στις 5.12.91 ο Αραχοβίτης δικηγόρος Πάνος Κυριαζής.
Στα Βρέσθινα πέθαναν και κηδεύτηκαν:
— Η Αικατερίνη Πέτρου Τίγκου, στις 16.10.91, 60 ετών.
— Η Ελένη Τούμπουρα, στις 6.10.91, 90 ετών
— Η Μαρία Μπλάθρα, στις 23.5.91, 85 ετών.
— Ο Παντελής Διαμαντόπουλος, στις 22.3.91, 72 ετών.
— Ο Σαράντος Καρύγιαννης, στις 11.3.91, 90 ετών.
— Στις 7.12.91 πέθανε ξαφνικά ο Ανδρέας Χ. Ντούβλης 62 ετών. Η κηδεία του έγινε στις Καρυές μετά 3 ημέρες
— Στις 4-12-91 πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο Θεολόγο η Ευγενία Ηλία Γρηγόρη 90 ετών.

ΟΙ ΕΛΙΕΣ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΧΑΡΑΛΑΜΠΗ

Ποιάς λέει ότι δεν ευδοκίμουν οι ελιές στην Αράχοβα; Ο μπαρμπα-Χαραλάμης Κουτσόγεωργας διαψεύδει τον κανόνα και οι δυο ελιές που έχει στην

αυλή του του δίνουν κάθε χρόνο 15-20 κιλά κορακολιές. Στη φωτογραφία φαίνεται ο ίδιος, που παρά τα 85 χρόνια του, κλαδεύει μόνος του τις ελιές του.

Ο αεικίνητος και εργατικώτατος Αραχοβίτης κατέχει και ένα άλλο πρωτείο: είναι ο μόνος που ανεβαίνει την μεγάλη ανηφόρα χωρίς να κοντοστέκεται και χωρίς να λαχανιάζει.
Να ζήσεις μπαρμπα Χαραλάμπε σαν τα ψηλά βουνά.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ

Στις 31 Οκτωβρίου γιορτάστηκε η καθιερωμένη "ημέρα αποταμίευσης". "Η οικονομία είναι αρετή" ακούγαμε πάντα στα σχολεία και στα σπίτια μας, αλλά τώρα με τα έτη λιτότητας και ακρίβειας που περνάμε η αρετή της οικονομίας γίνεται ανάγκη δυσβάστακτη, οπότε τί να αποταμιεύσει ο κόσμος; Τα Ταχυδρομικά Ταμειύτηρια όση διαφήμιση και να κάνουν και όσους σημαιοστολισμούς "ούκ αν λάβουν παρά του μη έχοντες".
ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ

ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ

— Πρόσφατα προήχθη σε εφέτη ο Παναγιώτης Γ. Γκλέκας και τοποθετήθηκε στην Πάτρα.
— Από 3ετίας έχει γίνει εφέτης και τοποθετήθηκε αρχικά στο Ναύπλιο και τώρα στην Αθήνα ο Γιάννης Γεωργαντάς από τον Κλαδά.
Συγχαρητήρια στους άξιους δικαστικούς μας.

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ ΩΡΟΛΟΓΙΑ
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΩΡΟΛΟΓΙΩΝ

ΣΤΟΝ ΒΡΕΣΘΙΑΝΙΤΗ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟ

ΠΕΡΙΛΕΟΥΣ & ΔΙΟΜΕΙΑΣ 10 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 3226.995

ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΠΟΥΔΕΣ ΤΟΥΣ

ΑΓΙΟΣ ΠΕΤΡΟΣ

— Η Μαρία Παν. Αρφαλή (Φουντά) μπήκε στη Φαρμακευτική Σχολή Πανεπ. Θεσσαλονίκης και μεταγράφηκε στην Αθήνα.
— Ο Χάρης Δ. Μαυρόγιαννης (γιός της Πίτσας Πετρούλια) είναι 3ετής φοιτητής της Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστ. Θεσσαλονίκης.
— Ο Κώστας Χρήστος Ταρλαγιάς είναι 2ετής φοιτητής στο Οικονομικό Τμήμα Αριστοτελείου Πανεπ. Θεσσαλονίκης.

ΚΑΡΥΕΣ

— Η Δήμητρα Γεωργ. Κωσταλά πήρε δίπλωμα Γερμανικής Γλώσσας από το Ινστιτούτο Goethe Μονάχου και διδάσκει στην Εράσμειο Γερμανική Σχολή Αθηνών.

ΒΑΜΒΑΚΟΥ

— Ο κ. Χάρης Ν. Σταυρόπουλος, ηλεκτρολόγος μηχανικός, πτυχιούχος του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, ανεχώρησε για μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Wisconsin στο Madison των Η.Π.Α. από το οποίο πήρε υποτροφία για τέσσερα χρόνια.
— Ο Ηλίας Θεοδ. Γρηγόρης πήρε δίπλωμα Master's από το Πανεπιστήμιο Μάντσεστερ Αγγλίας (τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων) και υπηρετεί τη θητεία του.
— Η αδελφή του Τζένη Θ. Γρηγόρη πήρε δίπλωμα Διεύθυνσης Επιχειρήσεων από το Deree College Αθηνών.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Γιά την κηδεία της μητέρας του Δημητρούλας Κουτσόγεωργα ήλθαν από την Αμερική ο Στράτης Θ. Κουτσόγεωργα και ο αδελφός του Κώστας με την γυναίκα του. Επίσης η κόρη του Δήμου Θ. Κουτσόγεωργα Δήμητρα με τον άνδρα της Νικόλαο Δημαρά με τα δύο κριτσάκια τους.
Γιά να συμπαρασταθούν στην κηδεία του ανηψιού τους και στο βαρύ πένθος της οικογένειας της Τούλας Βουδούρου (γ. Κολοβού), ήλθαν από την Αμερική η Αλέξη και ο Κώστας Βάρλας.
— Γιά την κηδεία του αγαπημένου τους αδελφού Νίκου Χριστόπουλου ήλθαν από την Αμερική ο Βασίλης και η Μαρία Κυριαζή (γ. Χριστοπούλου) καθώς και τα παιδιά του Γιάννη Ν. Χριστόπουλος με την γυναίκα του, η Ντίνα από Γερμανία και ο ανιψιός Παρασκευάς Αν. Ντούβλης.

ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑΤΑ, ΕΥΧΕΣ, ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Με ιδιαίτερη χαρά δεχτήκαμε το καλοκαίρι γιά λίγες δυστυχώς μέρες, τα εξαδέλφια μας Γιώργο και Άννα Λάσκαρη (από το Αφρυσσό) με τον γιό τους Άγγελο, αρχιτέκτονα και τη σύζυγό του Νίκη, οδοντίατρο, διακεκριμένου επιστήμονες που είναι εγκατεστημένοι όλοι τους στο Σικάγο. Ευχόμαστε να είναι πάντα καλά και να μας έρχονται όσο γίνεται πιό συχνά φέρνοντας μαζί τους και τον άλλο γιό τους το Βασίλη που δικαιολογημένα φέτος δεν μας ήλθε, μιάς και όντας πτυχιούχος οδοντίατρος, παίρνει ειδικότητα στην Νέα Υόρκη.

Επίσης: Στα αγαπημένα μας ανίψια και εξαδέλφια Μαρία Seinfeld (κόρη της Γεωργίας Σταυροπούλου από τη Βαμβάκου) και Γιάννη Μπότση, Πολιτικό Μηχανικό, καθηγητή Πανεπιστημίου στο Σικάγο, που ήλθαν από εκεί και τέλεσαν τους γάμους στους στο γραφικό Κυριακή Βοιωτίας (γενέτειρα του γαμπρού), ευχόμαστε ολόψυχα ζωή ευτυχισμένη

Οικογένεια Νίκου Σταυρόπουλου

ΞΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Από το περιοδικό της Ι.Μ Σπάρτης "Όσιος Νίκων"

ΠΙΣΤΕΥΕΙΣ ΣΤΑ ΖΩΔΙΑ Η ΤΟ ΧΡΙΣΤΟ;

Του Αρχιμ. Διονυσίου Μπέκου

Με θλίψη και ανησυχία βλέπει κανείς, ότι σχεδόν κάθε ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα και όλα σχεδόν τα περιοδικά να διαθέτουν όλο και περισσότερο χώρο τους γιά τη δημοσίευση των λεγομένων ωροσκοπίων και γενικά διαφημίσεων και μεγαλόστομων υποσχέσεων των αστρολόγων και της αστρολογίας.

Ετσι θα δείτε σε πολλά περιοδικά και εφημερίδες με μεγάλα γράμματα τον τίτλο: "Τα άστρα μιλούν γιά σας".
Εναν τίτλο που προσβάλλει την νοημοσύνη του σύγχρονου ανθρώπου, αφού η επιστήμη της αστρονομίας με διαπρεπείς εκπροσώπους της και με γενικά αστρονομικά συνέδρια καταδικάζει την πλάνη και την απάτη της αστρολογίας. Σε πείσμα των αστρολόγων και όσων πιστεύουν στην ψευτική θρησκεία της αστρολογίας, τα άστρα, ούτε μίλησαν ούτε ποτέ θα μιλήσουν και μάλιστα γιά τη ζωή των ανθρώπων, αφού γνωρίζουμε πολύ καλά σήμερα ότι είναι άψυχες τεράστιες μάζες, που φυσικά δεν μπορούν στο ελάχιστο να επηρεάσουν το χαρακτήρα και την ελεύθερη θέληση του λογικού και σκεπτόμενου ανθρώπου.

Όπως χαρακτηριστικά σημειώνει στο ωραίο και κατατοπιστικό βιβλίο του: "ΟΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ; ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ", ο Καθηγητής της Αστρονομίας στο Πανεπιστήμιο αθηνών Δημ. Δ. Κωστακής, "οι πραγματικοί αστρονόμοι που είναι σοβαροί επιστήμονες μας λένε ότι τα άστρα δεν επιδρούν στους ανθρώπους. Τα λεγόμενα ζώδια, από τα οποία οι αστρολόγοι προσπαθούν να μαντεύσουν το μέλλον και την μοίρα ενός ανθρώπου, βρίσκονται πολύ μακριά από εμάς. Είναι τεράστια σώματα, σαν τον Ήλιο μας, αλλά είναι σε τόσο μεγάλες αποστάσεις που μόλις φθάνει λίγο φώς από αυτούς. Αλλά και το φώς δεν είναι ικανό γιά καμιά επίδραση στη γή μας, πολύ περισσότερο στον κάθε άνθρωπο χωριστά" (ενθα ανωτ. σελ. 39, εκδ. "ΖΩΗ").

Ευτυχώς, τα θρησκευτικά περιοδικά ενημερώνουν κατά καιρούς τους αναγνώστες τους γιά την πλάνη και την απάτη της Αστρολογίας, αλλά είδα με ευχάριστη έκπληξη ένα περιοδικό, που δεν είναι μεν θρησκευτικό, αλλά είναι σοβαρό και αξιόλογο, το περιοδικό "ΓΟΝΕΙΣ", να διαθέτει δύο σχεδόν σελίδες στην εκλεκτή συνεργατιά του, αναγνωρισμένη συγγραφέα και τιμημένη με το Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών την κυρία Γαλάτεια Γρηγοριάδου-Σουρέλη, όχι απλώς γιά να γράψει εναντίον της πλάνης της αστρολογίας, αλλά και να παρακινήσει τους αναγνώστες της να διαμαρτυρηθούν με κάθε νόμιμο μέσο προς πάντα αρμόδιον, γιά να παύσει πλέον αυτό το κακό και αυτή η πλήση εγκυφάλου που γίνεται σε μικρούς και μεγάλους με τις διαφημίσεις και την προπαγάνδα της αστρολογίας (τεύχος Ιουλίου 1990, σελ. 54-56)

Η ζωή μας και η προκοπή μας δεν εξαρτάται από τα ζώδια και τους αστερισμούς, αλλά από την Πρόνοια και την αγάπη του Θεού αφ' ενός και από τον προσωπικό μας αγώνα αφ' ετέρου. Κράτησε λοιπόν ακέραη και ανόθευτη την πίστη του Χριστού, φρόντιζε να είσαι τίμιος και εργατικός και να ζεις πνευματική ζωή και τότε θα έχεις την προστασία και την ευλογία του Θεού και θα προκόψεις στη ζωή σου. Αυτό και σου το εύχομαι ολόψυχα.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΝΑ ΞΕΚΟΥΡΑΣΤΕΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ 70 ΧΡΟΝΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ο ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΡΑΚΑΣ

Ηταν 13 ετών όταν έφυγε από την Αράχοβα και ήρθε στην Αθήνα να γίνει ράφτης. Μετά από 5 χρόνια εκπαίδευσης στην τέχνη της ραπτικής γύρισε στο χωριό του και άνοιξε ραφείο, που γρήγορα αναπτύχθηκε σε εργαστήριο με 18 μαθητές-ράφτες.
Όμως οι Γερμανοί έκαψαν το χωριό μαζί με το όμορφο μαγαζί του και αναγκάστηκε να φύγει γιά την Τρίπολη και απο εκεί γιά την Αμερική,

Ο Κώστας Ν. Χάρακας στο ραφείο του με τον Παναγιώτη και την Εύα Πουλοκέφαλου.

Greenville S.C. Ηταν πιά 43 ετών με γυναίκα και 4 παιδιά. Άνοιξε αμέσως ραφείο. Ηταν παραμονές Χριστουγέννων 1951. Μπήκε ένας πελάτης με ένα σμόκιν που ήθελε μεταποίηση και ήσαν βιαστικός. Συνεννοήθηκαν περισσότερα με νοήματα παρά με τη γλώσσα. Όταν ήρθε να παραλάβει το κοστούμι ήταν ενθουσιασμένος και απορούσε πώς κατάλαβε τί ήθελε χωρίς να ξέρει Αγγλικά. Τότε ο Κώστας Χ. έδειξε τα δάχτυλά του, την βελόνα και την κλωστή που του είχε: "εγώ δεν ξέρω Αγγλικά, αλλά αυτά εδώ κατάλαβαν πολύ καλά τί ήθελες".

Με αυτά τα εφόδια, με την τιμία και σωστή εργασία του, με το χαμογελαστό του πρόσωπο και με τη βοήθεια της καλής συντρόφου του Φωτεινής μεγάλωσαν 4 παιδιά, έδωσαν σε όλα Κολλεγιακή μόρφωση, εργαζόμενοι επί πολλά χρόνια 18 ώρες το 24ωρο. Παρ' όλη τη σκληρή εργασία ο Κ.Χ. ήταν πάντα παρών στην Αδελφότητα Αραχοβιτών, σε όλες τις εκδηλώσεις της Ελληνικής παροικίας, 25 χρόνια μέλος του Ροταριανού Ομίλου και βοηθός των Ελληνικών πανηγυριών της Ομογένειας.

Τώρα, μετά από 70 και πλέον έτη εργασίας, παρέδωσε το μαγαζί του στο κέντρο του Greenville σε άλλο ζευγάρι Αραχοβιτών ραπτών στον Παν. και Εύα Πουλοκέφαλου (φωτογραφία).

Ελπίζει να μπορεί τα επόμενα χρόνια να περνάει 4-5 μήνες στην αγαπημένη του Αράχοβα και να απολαύσει την Ξεκούραση και την Ξενοιασία που του χρωστάει η ζωή.

Του το εύχομαστε ολόψυχα!

Α.Γ.Π.

Η ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΚΟΥΡΟΥ ΧΡΟΝΗ ΣΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΑΘΗΝΑΣ

Πενήντημερο συμπόσιο με θέμα "ο Νίκος Καζαντζάκης και οι Έλληνες λογοτέχνες" διοργάνωσε το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών από τις 22 έως και 27 Σεπτεμβρίου 1991. Οι εισηγητές, Έλληνες και ξένοι παρουσίασαν τις σχέσεις του Καζαντζάκη με το Γ. Θεοτοκά (Ρενέ Ρισέ), τον Γιάννη Μαγκλή (Κλεοπάτρα Πρίφτη), το Νικηφόρο Βρεττάκο (Γεωργία Κακούρου Χρόνη), τον Άγγελο Σικελιανό (Ρενέ Ζακέν) τον Οδυσσέα Ελύτη (Χρ. Σαλαπιγιάδης), τον Κ. Παλαμά (Ρ. Φράγκου - Κικιλία).

Παραβρέθηκαν πολλές προσωπικότητες των γραμμάτων και των τεχνών, η Ελένη Καζαντζάκη, η Άννα Σικελιανού, έγιναν προβολές ταινιών (Ζορμπά), ντοκιμαντέρ, έκθεση ζωγραφικής κ.α. και γενικά το συμπόσιο είχε μεγάλη επιτυχία και απήχηση στο κοινό.

Η Γεωργία Κακούρου-Χρόνη, με την παρέμβαση της αναφέρθηκε στη σχέση του μεγάλου Λάκωνα ποιητή Νικηφόρου Βρεττάκου με τον Νίκο Καζαντζάκη

(Μιά περίληψη του κειμένου θα ήταν ευπρόσδεκτη γιά δημοσίευση στις ΚΑΡΥΕΣ).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ELECTRON (ΗΛΕΚΤΡΟΝ)

- ΑΥΤΟΜΑΤΟΙ ΤΗΛΕΦΩΝΗΤΕΣ
- ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ
- ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ ΜΕ ΜΝΗΜΕΣ
- ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ

ΣΟΥΛΤΑΝΗ 7 - ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΝΙΓΓΟΣ
ΤΗΛ. 3634505-3640356

CLUB 98 BAR ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ ΜΑΡΙΚΑΣ ΔΙΟΝ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (γένος Κουμαντάρη) Λυκούργου 98 - Πλατεία Σπάρτης Τηλ. 28 515

ΦΩΤΟ - ΟΠΤΙΚΑ

Κ. & Υ. Ορφανου

ΣΚΕΛΕΤΑ εκλεκτες ποιότητες
ΓΥΑΛΙΑ ΗΛΙΟΥ μοντέρνα σχεδια
ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ punktal
ZEISS RODENSTOCK

ακριβής εκτελεση συνταγων
ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 3 - ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 3249-381

ΤΟΤΕ ΠΕΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΟΤΑΝ ΤΟΥΣ ΛΗΣΜΟΝΑΜΕ

ΜΝΗΜΗ ΚΩΣΤΑ ΠΙΤΣΙΟΥ

Συνεχίζοντας το αφιέρωμα μνήμης προς τον Κώστα Πίτσιο, οι ΚΑΡΥΕΣ δημοσιεύουν τους αποχαιρετήσιους λόγους του καθηγητή κ. Κ. Κοψιαύτη και του γιατρού Β. Πρεκεζέ, καθώς και έκφραση συλλυπητηρίων του Συνδέσμου Απανταχού Καρατιών Αθίνας.

Αγαπητέ Κώστα,

Συγκεντρωμένοι γύρω σου, συγγενείς, φίλοι και συμπατριώτες, ήλθαν να σε χαιρετίσουν γιά τελευταία φορά, στο μακρύ ταξίδι σου στην αιωνιότητα.

Πριν από 77 χρόνια πρωτόειδες την ανατολή του ήλιου στο πανέμορφο χωριό μας.

Σ' αυτό το χαρούμενο προαύλιο της Αγίας Παρασκευής πρωτόπαιξε παιδί, και στο παρακείμενο σχολείο έμαθες τα πρώτα σου γράμματα, συνεχίζοντας στο Β Γυμνάσιο Τριπόλεως και το 1932 ενεγράφη στην Γυμναστική Ακαδημία Αθηνών. Το 1933 αποφοίτησας διορίζεσαι πλέον εις την Σιβιτανίδειο Σχολή ως καθηγητής Γυμναστικής εργαζόμενος επί 7 συνεχή έτη, αλλά δέκοψες γιά λόγους υγείας.

Μετά ασχολήθηκες με την συγγραφή λογοτεχνικών βιβλίων και αναφέρεσαι εις την εγκυκλοπαίδεια (La Rousse) ως συγγραφέας και λογοτέχνης.

Συνέγραψες το ιστορικό λαογραφικό βιβλίο "Καρυαί" και πολλά διηγήματα.

Μελετώντας λεπτομερώς τα Αρχεία του Κράτους έγραψες γιά τους αγωνιστές του 1821. Συνεργάστηκες με πολλά περιοδικά, "Λακωνικά, Πελοποννησιακή Πρωτοχρονιά, Ηώ, Εστία κ.λ.π".

Το 1940 υπηρετείς ως έφεδρος αξιωματικός εις την Ηπειρο, και μετά την κατάρρευση του μετώπου επιστρέφοντας στο χωριό με πρωτοβουλία δική σου δημιουργούνται τα συσσίτια γιά τα παιδιά. Κατά την διάρκεια της κατοχής διευθετείς πολλές υποθέσεις των συμπατριωτών και τελικώς εκλέγεσαι αρχηγός του χωριού.

Πορεύου εν ειρήνη αγαπητέ Κώστα ότι τον καλόν δρόμο ετήρησες και θα σ' αποχαιρέτησω με τους στίχους του ποιητή:

Περνώντας την Αχερουσία
μη σκύψεις και πιείς νερό
και όλους μας ξεχάσεις.
Κων/νος Κοψιαύτης,
Φίλε Κώστα.

Θα σε αποχαιρέτιω με λίγα λόγια από καρδιάς. Γυρίζεις σήμερα στον τόπο σου, που τόσο αγάπησες, μετά από αθέλητη απουσία σου. Γύρω σου είναι μαζεμένα και θρηγούν το χαμό σου τ' αδελφία σου, τ' ανίψια σου και σύσσωμο το χωριό σε αποχαιρέται.

Δεν είχες την τύχη να αποχτήσεις φυσικά τέκνα, όμως με τα βιβλία σου που είναι τα πνευματικά σου τέκνα, θα μείνει ζωντανή η μνήμη σου στις επόμενες γενιές των Αραχοβιτών, όπου γης.

Πορεύου εν γαλήνη το δρόμο προς την τελευταία σου κατοικία.

Η μνήμη σου θα μείνει αιώνια.

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου των Απανταχού Καρατιών Αθίνας και ο πρόεδρος κ. Ευστράτιος Χάρακας βαθύτατα συγκινημένοι από τον αδόκητο θάνατο του Κώστα Πίτσιου εκφράζουν τα θερμά συλλυπητήρια προς τα αδελφία του και όλους τους συγγενείς του.

Ο Κ.Π. υπήρξε από τα ιδρυτικά μέλη του Συνδέσμου, τον οποίο υπηρέτησε με ενδιαφέρον εκλεγόμενος επί σειρά ετών μέλος του Δ.Σ. και Γενικός Γραμματέας.

Η προσφορά του αυτή ήταν μιά ακόμη έκφραση της αγάπης του γιά τις Καρυές και τους ανθρώπους του Πάρνωνα.

Ας είναι ελαφρό το χόμα της Αγίας Παρασκευής που τον σκέπασε.

ΕΝΑΣ ΑΚΟΜΗ ΕΚΛΕΚΤΟΣ ΑΡΑΧΟΒΙΤΗΣ ΕΦΥΓΕ ΠΡΟΩΡΑ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΡ. ΚΑΚΑΡΗΣ

Ο Παναγιώτης Κάκαρης γεννήθηκε στις Καρυές Λακωνίας το 1928. Ο πατέρας του λεγόταν Αρίστος και η μητέρα του Δήμητρα, το γένος Τράκα. Φοίτησε στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού του και στη συνέχεια στο Γυμνάσιο Αρρένων Σπάρτης.

Το 1948 γράφτηκε στη Νομική Σχολή Αθηνών.

Υπηρέτησε στο στρατό τα έτη 1951-53.

Το 1959 ορκίστηκε δικηγόρος στη Σπάρτη.

Παντρεύτηκε το Μάιο του 1962 την εζαίρητη Σπαρτιατοπούλα Άννα Κατσίκη και απέκτησε τρεις κόρες.

Το 1963 ανέλαβε συμβολαιογράφος στη θέση του πεθερού του, Ιωάννη Κατσίκη, και παρέμεινε στο επάγγελμα μέχρι τον Οκτώβριο του 1990.

Πέθανε στη Σπάρτη, στις 30 Σεπτεμβρίου 1991, αφήνοντας δυσαναπλήρωτο κενό στην οικογένειά του, στους συγγενείς και συμπατριώτες και στην κοινωνία μνήμη ακεραιότητας, εντιμότητας και πολλών άλλων αρετών.

Ας είναι ελαφρό το χόμα που τον σκέπασε. Α.Γ.Π.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΡΕΚΕΖΕΣ

Ορθίας Αρτέμιδος 39 Σπάρτη τηλ. 29484

ΓΙΑ ΤΟ ΝΙΚΟ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟ

Αγαπητέ Νίκο,

Γύρω σου σήμερα αυτή την θλιβερή ώρα, του ύστατου χαιρετισμού, όλοι εμείς που σ' αγαπήσαμε, η οικογένειά σου, οι συγγενείς, οι φίλοι και οι πατριώτες, δεν μπορούμε να πιστέψουμε πως αφήνεις την όμορφη Αράχοβα.

Εύχομαι ο Παντοδύναμος Θεός να δώσει παρηγοριά στην αγαπημένη σου γυναίκα Παρασκευή και τα χαριτωμένα σου παιδιά Κωνσταντίνα, Γιάννη, Παρασκευή και Βασίλική.

Σε θυμίζουμε και πάντα στην καρδιά μας κρατάς την θέση του καλού οικογενειάρχη, του πιστού φίλου, του μεγάλου φίλου του χωριού και των συμπατριωτών σου, γιαντί η ευγένειά σου και η καλοσύνη σου, ήταν μοναδικά χαρακτηριστικά σου.

Υπήρξες το επιλεκτό μέλος της Αραχοβίτικης κοινωνίας υπηρετώντας την 35 χρόνια. Ας είναι ελαφρό το χόμα της πατρικής γης και η αιωνιότητα να σε δεχθεί με ειρήνη.

Κων/νος Κοψιαύτης

Αγαπητέ φίλε, συνάδελφε και επίτιμο Πρόεδρο του Συλλόγου μας ΝΙΚΟ.

Ο αιφνίδιος θάνατός σου συγκλόνισε και πλημμύρισε τις καρδιές μας με πόνο και λύπη.

Μας φεύγει ένας καλός φίλος.

Μας φεύγει ένας πολύ καλός και σάφρων συνάδελφος ο οποίος, στο Σύλλογό μας, ως Πρόεδρος, μας βοήθησες στην αντιμετώπιση των προβλημάτων του κλάδου μας, αλλά και στην υπηρεσία μας στις Κοινότητες μας βοηθούσες συνεχώς.

"Ήσουν οδηγός μας και δάσκαλος.

Αγαπητέ ΝΙΚΟ

Μας φεύγει και αφήνεις ένα μεγάλο κενό στις καρδιές μας. Στις καρδιές των οικείων σου, των συχωριανών σου, των συνεργατών σου όλων των υπηρεσιών του Νομού μας, που όλοι σ' αγαπήσαμε και μας αγάπησες.

"Ένα είναι βέβαιο ότι δεν πρόκειται να σε ξεχάσουμε.

Και να υπήρχε περίπτωση να ξεχαστείς αυτό είναι αδύνατο διότι μας εμποδίζει το τεράστιο έργο που αφήνεις πίσω σου.

Πώς να ξεχάσει η οικογένειά σου ένα τόσο καλό οικογενειάρχη και ΑΝΘΡΩΠΟ που γαλούχησε τα παιδιά του Ελληνοχριστιανικά, ώστε να τιμούν σήμερα το όνομά σου και την Πατρίδα μας εδώ και στο εξωτερικό.

Πώς να ξεχάσουν οι συχωριανοί σου, ντόπιοι και αλλοδαποί μιά τέτοια προσωπικότητα που τους εξημέρησες τόσα χρόνια ως γραμματέας και βοήθησε ώστε το χωριό να γίνει ένα από τα καλύτερα της Λακωνίας.

Πώς να ξεχάσουμε εμείς οι συνάδελφοί σου, που σε είχαμε σύμβουλο και οδηγό.

Αιωνία σου η μνήμη αγαπητέ μας ΝΙΚΟ

Κων/νος Αττίλας, πρόεδρος Συλλόγου Κοινοτικών υπαλλήλων Ν. Λακωνίας

Αγαπητέ Νίκο Χριστόπουλε, έρχομαι κι εγώ να συμπληρώσω κάτι γιά τη ζωή σου. Τις αρετές σου και την προσφορά σου στην οικογένειά σου, στην κοινότητά σου και στην

ευρύτερη ανθρώπινη κοινωνία τις εξήραν οι προηγούμενοι ομιλητές. Αλλά εγώ θα ήθελα να ρωτήσω:Τί σε έκανε να ξεχωρίζεις ανάμεσα στους συνανθρώπους σου και απέβης επιωφελής στην κοινωνία μας; Είχες, αγαπητέ Νίκο, μέσα σου εκ γενετής το στοιχείο της ανθρωπιάς. Αυτό το στοιχείο που σε έκανε πραγματικό - αληθινό άνθρωπο. Κι είχε δικίο ο Μένανδρος από τα βάθη των αιώνων που έλεγε: "Πόσο χαριτωμένος είναι πραγματικά ο άνθρωπος, όταν είναι άνθρωπος". Γαλουχημένος και εμπιστισμένος με την Ελληνοχριστιανική παιδεία έζησες σωφρόνως, δικαίως και ευσεβώς. Εξεπλήρωσες δηλαδή στο σκέραίο τα καθήκοντά σου προς τον εαυτόν σου, προς το πλήρσον σου και προς τον Θεόν. Έκανες το καλό σε κάθε συνάνθρωπό σου αδιαφορώντας τί πίστευε και σε ποιά παράταξη ανήκε. Τούτη τη στιγμή, που όλοι γύρω σου είναι θλιμμένοι και συντετριμμένοι γιά τον πρόωρο και αιχμηρό ανώδυνο θάνατό σου, η μορφή σου είναι ήρεμη γιαντί ο άγγελος προστάτης της ψυχής σου τη συντρόφευσε στα ουράνια δώματα, στην χορεία των εναρέτων, δικαίων και ευσεβών.

Τα λαμπρά σου τέκνα και η εκλεκτή σου σύντροφος θα σε θυμούνται πάντα και θα είναι περήφανοι, που έλαχε να έχουν έναν τέτοιο πατέρα και σύζυγο. Αφροβα μπορώ να πω ότι σ' όλη σου τη ζωή έκανες το καθήκον σου προς κάθε κατεύθυνση.

Στο πρόσωπό σου ταιριάζουν τα λόγια του αποστόλου Παύλου. Τον αγώνα τον καλόν αγωνίστηκες, την πίστη την τήρησες, το δρόμο τον τελείωσες, τώρα απομένει το στεφάνι της δικαιοσύνης, το οποίο δίδει ο Θεός σε κείνους που πραγματικά τον αγάπησαν με όλη τη δύναμή τους. Η μνήμη σου είναι ήρεμη γιαντί ο άγγελος προστάτης που θα σκεπάσει το σκήνωμά σου, αγαπητέ Νίκο.

Αθανάσιος Δ. Ραχιώτης

ΦΙΛΕ ΝΙΚΟ

Συγκλονισμένος από τον ξαφνικό σου θάνατο, οι εικόνες της ζωής σου, που είναι εκδόνες των παιδικών, των εφηβικών και των άλλων χρόνων της ζωής μας, έρχονται ζωήρες στην μνήμη μου.

Ήσουν πάντα το πρόσαχο παιδί, που βοηθούσες εμάς και όλους τους μικρότερους να πλησιάσουμε το φώς της γνώσης.

Ήσουν ο πρώτος των πρώτων στο σχολείο αλλά τα πρωτεία δεν τα ήθελες δικά σου. Με τα τόσο πλούσια χαρίσματα και ικανότητες που ήσουν προικισμένος έσοκβεες να βοηθήσεις όλα τα παιδιά του χωριού να προκοφούν στα γράμματα.

Είναι αλήθεια πως η ζωή δεν σου έδωσε όλα όσα σου άξιζαν, αλλά στο χώρο που κινήθηκες έδωσες πλούσια την ακτινοβολία της προσωπικότητάς σου.

Φευγόντας από τον κόσμο σε συνοδεύει ο αβάσταχτος πόνος της οικογένειάς σου και ο θρήνος των συχωριανών σου.

Όλοι θα σε θυμώσαμε με αγάπη

**Αιωνία σου η μνήμη
Βασίλης Πρεκεζέ**

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ

Στις 26 Νοεμβρίου έγινε ο καθιερωμένος εορτασμός της Εθνικής Αντίστασης.

Με εντολή του Νομάρχη Λακωνίας η ημέρα άρχισε με γενικό σημαιοστολισμό και φωταγώγηση κτιρίων.

Εψάλη δοξολογία και έγινε επιμνημόσυνη δέηση στο Μητροπολιτικό Ναό Σπάρτης.

Στις 11.30 έγινε μνημόσυνο των 118 εκτελεσθέντων Σπαρτιατών στο Μονο-

δένδρο.

Στον τόπο της θυσίας έγινε προσκλητήριο νεκρών και κατέθεσαν στεφάνια ο Νομάρχης Λακωνίας κ. Φώτης Φαλιάγκας, ο δήμαρχος κ. Ματάλας, εκπρόσωποι: της Βουλής, Αστυνομίας, Στρατού, Πυροσβεστικής, Νομικών προσώπων, Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου, Αντιστασιακών Οργανώσεων, Κομμμάτων και Πολιτικών Νεολαίων.

ΜΝΗΜΕΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΑΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

Ομιλία του αείμνηστου τότε προέδρου της Κοινότητας Καρυών ΝΙΚΟΥ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ στο κοινό μνημόσυνο των θυμάτων του Ιταλογερμανικού

πολέμου, της κατοχής και του εμφυλίου, που έγινε στον ιερό του Αγίου Ανδρέα, και στο Ηρώο του χωριού, το Νοέμβρη 1988.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ ΣΤΙΣ ΚΑΡΥΕΣ

**Του Προέδρου της Κοινότητας
Ν. Χριστόπουλου**

Αιδεσιμότατοι,

Κυρίες και Κύριοι,

Επείτα απο απόφαση του Κοιν. Συμβουλίου, που λήφθηκε πρόσφατα, τελούμε σήμερα στον χώρο αυτόν του Ηρώου των πεσόντων επιμνημόσυνη δέηση υπέρ αναπαύσεως της ψυχής των συμπατριωτών μας θυμάτων της κατοχής 1941-1949. Το Κοιν. Συμβούλιο εθεώρησε ότι ήταν επιβεβλημένη και πολύ τιμητικό γιά το χωριό μας η εκδήλωση αυτή του μνημοσύνου των συμπατριωτών μας που έχασαν τη ζωή τους κατά την ανώμαλη περίοδο 1941-1949 είτε ως αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης είτε ως άμαχοι πληθυσμός ή με οποιαδήποτε άλλη ιδιότητα που έχει σχέση με τα γεγονότα της εποχής εκείνης. Επισημιαίνω τη διασάφιση ότι το σημερινό μνημόσυνο δεν αναφέρεται σε καταστάσεις, αναφέρεται σε θύματα συμπατριωτές μας γενικά χωρίς καμμία διάκριση.

Όλοι γνωρίζουμε ότι η Πατρίδα μας εδεινοπάθησε πολύ κατά τα χρόνια της κατοχής της από Γερμανοίταλους και οι κάτοικοι του χωριού μας δοκιμάστηκαν σκληρά από τους κατακτητές. Υπέστησαν μεγάλες καταστροφές και θρηγήσαμε πολλά θύματα. Ο χρόνος δεν επιτρέπει αλλά και δεν είναι και σκόπιμο να προβεί κανείς στην εξιστόρηση λεπτομερώς της δοκιμασίας αυτής. Θα αρκестώ να αναφερθώ μόνο στα γεγονότα ορισμένων ημερομηνιών του ημερολογίου της κατοχής του χωριού, και των πλέον χαρακτηριστικών. Είναι οι ημερομηνίες που δεν διαφεύγουν κανενός, γιαντί έχουν συνδεθεί με τρομερά γεγονότα και επεισόδια σε βάρος των κατοίκων.

Δεν ξεχνιέται εύκολα από τους Αραχοβίτες η ημερομηνία της 18 Δεκεμβρίου 1942. Την ημέρα αυτή μιά ομάδα ενόπλων συμπατριωτών μας με επικεφαλής τον γεωπόνό εφεδρο ανθυπολοχαγό Παρασκευά Λεβεντάκη, που ήταν τότε γραμματέας του τοπικού ΕΑΜ του χωριού μας κτύπησαν μέσα στο χωριό ένα γερμανικό αυτοκίνητο με 3 Γερμανούς και 2 μαυραγορίτες. Αιτία ήταν ότι οι Γερμανοί είχαν έλθει την ημέρα αυτή στο χωριό και με απειλές και εκβιασμούς, όπως και τόσες άλλες φορές, συγκέντρωσαν αρκετή ποσότητα πατάτας και άλλοι δεν το ανέχτηκαν και τους κτύπησαν. Σκοτώθηκε ένας μαυραγορίτης και τραυματίστηκαν 2 Γερμανοί. Μικρό το αποτέλεσμα, το επεισόδιο όμως αυτό καθ' εαυτό σαν επεισόδιο είχε μεγάλη σημασία, γιαντί έδωσαν το έναυσμα γιά την έναρξη της αντίστασης του χωριού μας κατά του φασιστικού καθεστώτος των Ιταλογερμανών.

Με το κτύπημα αναπτύχθηκε ο πρώτος πυρήνας ομάδας αντιστάσεως στην περιοχή μας που ελεγχόθηκε στην πρώτη οργανωμένη ομάδα του ΕΛΑΣ. Δημιούργησε και σοβαρές ψυχολογικές και άλλες προϋποθέσεις γιά την παραπέρα εξάπλωση του πνεύματος της αντιστάσεως. Τα αντίποινα των Γερμανών ήταν σκληρά γιά τα χωριά μας. Εκτεταμένη λεηλασία των σπιτιών, κάηκαν και γκρεμίστηκαν τα 5-6 σπίτια των μελών της ομάδας και το σπίτι του τότε Προέδρου, 15 συμπατριώτες μας κρατήθηκαν ως όμηροι και έμειναν 6 μήνες περίπου κλεισμένοι στις φυλακές των Καλαβρύτων. Οι καθημερινές πιέσεις και δοκιμασίες ενετάθησαν.

Δεν μπορούμε πάλι να ξεχάσουμε την ημερομηνία της 19ης Σ/βρίου 1943 με το μεγάλο γεγονός της κύκλωσης του χωριού και το φόνος αθών κατοίκων. Στις 5 το πρωί την ημέρα εκείνη οι Αραχοβίτες ξύπησαν

έντρομοι ακούγοντας να κτυπάει τέτοια ώρα η καμπάνα του Αγίου Ανδρέα και εν μέσω του πανδαιμονίου των κρότων των πυροβόλων των Γερμανών, που είχαν φροντίσει από τη νύκτα να κυκλώσουν από παντού το χωριό, χωρίς να τους πάρουν ειδηση τα φυλάκια ασφαλείας που είχαν τοποθετηθεί σε επίκαιρα μέρη έξω από το χωριό και έτρεχαν αλλόφρονες προς κάθε κατεύθυνση ζητούντες σωτηρία. Δυστυχώς η κύκλωση ήταν τέτοια που μόλις ελάχιστοι κατόρθωσαν να διαφύγουν. Οι άλλοι έπεφταν πάνω στους Γερμανούς και ξεηναγκάζοντο να γυρίσουν πίσω στο χωριό.

10 συμπατριώτες νεκροί, 5 τραυματίες και 32 όμηροι ήταν ο απολογισμός της ημέρας εκείνης εκτός της λεηλασίας που ακολούθησε. Και θα θρηγούσαμε πολλά ακόμη θύματα αν τη στιγμή που οι Γερμανοί είχαν συγκεντρώσει και εγκλωβίσει εδώ κοντά πολλούς κατοίκους, άντρες και γυναίκες, δεν έφτανε στο χωριό τυχαίως ένα κλιμάκιο του Ερυθρού Σταυρού με τον αντιπρόσωπο Πέρσον, η παρουσία του οποίου εξανάγκασε τους Γερμανούς να φανούν ήπιότεροι και να μη προβούν σε άλλα αντίποινα, αρκестέντες μόνο στη σύλληψη 32 ομήρων συμπατριωτών μας.

Από δω και πέρα η κατάσταση χειροτέρευσε. Δημιουργήθηκαν από τους κατοίκους φυλάκια και σκοπιές.

Στα Καλύβια, στην Τσιούκα, το Κάφαλο, που είχε και τηλεφωνική σύνδεση με το χωριό, στου Γουδέ τη Λόντζα, στο Κάρο Ρέμα, στο δρόμο προς τα Βρέσθινα και οι κάτοικοι άρχισαν να διανυκτερεύουν έξω από το χωριό σε καλύβια ή σε υπόγεια χωματένια αμπάρια που έφτιαχναν οι ίδιοι.

Στις 26 Ν/μβρίου έγινε σφαγή των 118 φυλακισθέντων Σπαρτιατών στου Δημήτρη τις Λάκες, μεταξυ των οποίων ήταν και ο γιατρός Χρ. Καρβούνης, που είχε γεννηθεί και ζήσει μέχρι τα νεανικά του χρόνια στο χωριό μας. Δεν μπορούμε ακόμη να ξεχάσουμε τις 13 και 14 Μαρτίου 1944, που οι Γερμανοί έκαψαν όλα τα σπίτια του χωριού. Επείτα από κάποιο κτύπημα που έκαναν οι αντάρτες του ΕΛΑΣ στη γειτονική τοποθεσία Μουρτζόρεμμα οι Γερμανοί από τις 12 Μαρτίου άρχισαν να φθάνουν στο χωριό, να το λεηλατούν και στις 13 και 14 Μαρτίου το έκαψαν ολοσχερώς 320 και πλέον σπίτια κάηκαν, 65 ήταν τα μισοκαμένα 8 άτομα σκοτώθηκαν, εκ των οποίων 5 τους έκαψαν μέσα στα καίμενα σπίτια.

Η καταστροφή ήταν τρομερή. Η ζωή μας τώρα χωρίς σπίτια, χωρίς τρόφιμα, χωρίς ρουχισμό έγινε απελπιστική.

Είχαμε όμως και άλλα να υποφέρουμε. Ήταν τα επακόλουθα της Μεγάλης Επιδρομής, που έμεινε με το όνομα έτσι στην ιστορία και που έγινε από τους Γερμανούς από τις 23 Ιουνίου μέχρι και τις 8 Ιουλίου 1944. Ήταν τρομερή και οδυνηρή η δοκιμασία αυτή, όχι μόνο γιά μας αλλά και γιά τα γειτονικά χωριά στου Πάρνωνα. Είχαμε και εδώ αρκετούς σκοτωμένους και 8 ομήρους. Σε λίγο ήρθε η λευτεριά και έκλεισε η περίοδο της δραματικής δοκιμασίας μας από τους Γερμανούς.

Δυστυχώς είχαμε την ατυχία να εμπλακούμε σε εμφύλιο πόλεμο μεταξυ μας με πολύ δυσάρεστα αποτελέσματα. Έχει γίνει τώρα κοινή πεποίθηση όλων μας ότι όλα θα πρέπει να ξεχαστούν και να μη μας ενοχλούν πλέον. Η αναδρομή στο παρελθόν πρέπει να εκλείπει γιαντί μόνο κακό φέρνει. Η λήθη στου παρελθόντος αυτού θα είναι το καλύτερο μνημόσυνο των θυμάτων της εποχής εκείνης.

Ευχαριστώ εκ μέρους της κοινότητας, ευχαριστώ όλους σας, που παρευρεθήκατε στην εκδήλωση αυτή της Κοινότητας.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ

ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΑΜΑΧΩΝ

Κατά την τελευταία περίοδο της κατοχής (Σεπτεμβρίου 1943-Σεπτεμβρίου 1944) οι κάτοικοι της Αράχοβας αναγκάστηκαν να πάρουν ορισμένα μέτρα για την ασφάλειά τους. Επρεπε να φυλάξουν τον εαυτό τους και τα υπάρχοντά τους.

Ήταν ανάγκη -το είδαν πιά καθαρά οι Αραχοβίτες από τα γεγονότα που περιγράφουμε- να ειδοποιούνται εγκαίρως ότι έρχονται προς το χωριό οι Γερμανοί, για να προφτάνουν να ασφαλίζουν τον εαυτό τους, τα ζώα τους και τα πολύτιμότερα πράγματά τους. Για το σκοπό αυτό οργάνωσαν κι έβαλαν σε λειτουργία το σύστημα των φυλακίων και του συναγεμίου και κατασκεύασαν κρυψώνες και μακρινά καταφύγια.

Πριν προχωρήσουμε στην αφήγησή μας, πρέπει να πούμε λίγα λόγια γι' αυτά.

1. ΦΥΛΑΚΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ

Στην αρχή ένα μόνο φυλάκιο εγκαταστάθηκε στα Ψηλά Αλώνια (Κατσούλη-Λάκκωμα). Φαίνεται από και σε αρκετό διάστημα ο δημόσιος δρόμος απ' τα Καμίνια ως το χωριό. Το φυλάκιο λειτουργούσε την ημέρα και πολύ λίγος καιρό ημέρα και νύχτα, αλλά δεν μπορούσε να εκπληρώσει τον προορισμό του, γιατί και οι Αραχοβίτες δεν έδειξαν μεγάλη προθυμία. Γρήγορα όμως κατάλαβαν όλοι ότι τα φυλάκια έπρεπε να οργανωθούν και να λειτουργήσουν συστηματικά. Εγινε λοιπόν στις αρχές του 1944 γενική συγκέντρωση των κατοίκων και αποφασίστηκαν τα εξής:

1) Όλοι οι άρρενες 18-55 ετών ανέλαβαν την υποχρέωση να φυλάνε με τη σειρά τους στα φυλάκια.

2) Η λειψομερειακή οργάνωση και διεύθυνση των φυλακίων ανατέθηκε στον έφεδρο ανθυπολοχαγό Πεζικού Κώστα Μ. Πίτσιον.

3) Η όλη εποπτεία με δικαίωμα τιμωρίας καθενός που δε θα τηρούσε τυχόν τον κανονισμό λειτουργίας ανατέθηκε σε επιτροπή.

Σε μία σειρά γενικών συγκεντρώσεων αναπτύχθηκε και έγινε παραδεικτός και κατανοητός από όλους ο σκοπός και η σημασία, ο τρόπος και ο κανονισμός της λειτουργίας των φυλακίων. Όλοι έδειξαν από εκεί και ύστερα μεγάλη προθυμία και χάρη στα φυλάκια η Αράχοβα μπόρεσε πολλές φορές να αποφύγει απώλειες σε ανθρώπους. Δύο φυλάκια ήταν μόνιμα και λειτουργήσαν συστηματικά. Το ένα γιά τη Ρεματιά του Οινούτα και το δρόμο από τα Βρέστενα προς την Αράχοβα με δύο σκοπιές, μία εξωτερική στη θέση Μπίλιου (Καρβέλω) και μία μέσα στο χωριό στην αγία-Παρασκευή. Η εξωτερική ειδοποιούσε με τρεις αλεπάλληλους πυροβολισμούς και με φωτιά ή μόνο με πυροβολισμούς και η Αγία-Παρασκευή έδινε το σύνθημα του συναγεμίου με συνεχή κωδωνοκρουσία. Το άλλο φυλάκιο έβλεπε στο δρόμο που ερχόταν από Τρίπολη- Αράχοβα και Σπάρτη-Αράχοβα και είχε κι αυτό δύο σκοπιές, μία εξωτερική στην θέση Τσιούμα Κάψαλο (λίγο πιό πάνω απ' τα Καμίνια) και μία μέσα στο χωριό στον Αγι-Αντρέα. Η ειδοποίηση γινόταν εδώ με τηλέφω-

νο. Στο φυλάκιο αυτό λειτουργούσαν τη νύχτα δύο ακόμη σκοπιές, μία γιά το δρόμο Τρίπολη-Αράχοβα στη θέση Πετροβόλσιμο και άλλη γιά το δρόμο Σπάρτη-Αράχοβα στη θέση Καλύβια. Οι δύο αυτές σκοπιές ειδοπούσαν τη σκοπιά Τσιούμα Κάψαλο με τρεις πυροβολισμούς και φωτιά ή μόνο με πυροβολισμούς και κείνη ειδοποιούσε με το τηλέφωνο το χωριό.

Έτσι, αν χτυπούσε συναγεμίο η καμπάνα της Αγία-Παρασκευής όλοι έβλεπε ότι έρχονται οι Γερμανοί από τη Ρεματιά ή από το δρόμο των Βρεστένων, αν χτυπούσε η μεγάλη καμπάνα του Αγι-Αντρέα καταλαβαίναμε ότι έρχονται απ' το Δημόσιο δρόμο.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και κυρίως αν οι Γερμανοί βρίσκονταν σε γειτονικά χωριά λειτουργούσαν και άλλες σκοπιές, κινητές ή ακίνητες, σε διάφορες θέσεις επικαίρες. Και κάτι άλλο ακόμη χρήσιμο γιά τον σκοπό μας είχε γίνει τότε: Τοποθετούσαμε δηλ. κάθε τόσο μεγάλες πέτρες στη μέση του δρόμου, γιά να μην μπορούσαν να περάσουν τ' αυτοκίνητα κι έτσι να καθυστερούν οι Γερμανοί να φτάσουν στο χωριό. Η μικρή αυτή καθυστέρηση ήταν γιά το χωριό πολύτιμη.

Κάθε οικογένεια και κάθε Αραχοβίτης, που εργαζόταν έξω απ' το σπίτι του, έπρεπε να είναι σε κάθε στιγμή έτοιμοι γιά αναχώρηση σε περίπτωση που θα σήμαινε συναγεμίο. Κάθε σπίτι είχε έτοιμα ταγάρια ή σακκίδια με πρόχειρο φαγητό και ψωμί ή παξιμάδια και ένα δέμα με ρούχα ύπνου. Όσοι ήταν έξω απ' το σπίτι κρατούσαν πάντα τα ταγάρια ή το σακκίδι τους και μία χλαίνη.

Μέσα στα σπίτια είχαν φτιάξει οι περισσότεροι μυστικούς ασφαλισμένους και απο φωτιά κρυψώνες, που είχαν βάλει τα πιό πολύτιμα πράγματά τους, γιά να τα φυλάξουν απ' τη διαρπαγή ή και απ' τη φωτιά ακόμη. Όταν λοιπόν σήμαινε συναγεμίο, ασφαλίζαν τον κρυψώνα, άρπαζαν τα σακκίδια και τα ρούχα, έβραναν μπροστά τα ζώα τους και σε λίγα λεπτά ήταν όλοι έξω απ' το χωριό. Μερικές φορές στη βιασύνη τους αναγκάζονταν οι γυναίκες ν' αφήνουν το ψωμί στο φούρνο, ή το ζυμιάρι στη σκάφη. Έβλεπε κανείς τότε στους δρόμους προς τα βουνά ένα περίεργο και μοναδικό θέαμα: άντρες, γυναίκες, παιδιά, φορτωμένους όλα τα πράγματά τους, ξεπόλυτους πολλές φορές και μισοτυμένους, σκυλιά που γαυίζαν εκνευριστικά, άλλα μικρά και μεγάλα ζώα, μουλάρια ή άλλα αφηνιασμένα όλα αυτά σ' ένα συμφορμό καταπληκτικά παράξενο και απίθανο.

Ένα αίσθημα επικρατούσε την ώρα κείνη, το αίσθημα της αποφυγής του κινδύνου. Και κίνδυνος ήταν οι Γερμανοί που πλησίαζαν. Έτσι, όταν έμπαιναν οι Γερμανοί στο χωριό, το βρισκαν άδειο από ανθρώπους. Πού πήγαιναν όμως οι Αραχοβίτες και πώς περνούσαν μιά ή δύο και περισσότερες μέρες που μπορούσε να μείνουν οι Γερμανοί στο χωριό; Πήγαιναν στα καταφύγια τους, που ήταν καλύβια, αμπριά ή σπηλιές.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΔΗΜΑΡΧΙΑΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

-Με πρωτοβουλία του Δημάρχου Σπάρτης κ. Δημοσθένη Μάταλα τοποθετήθηκε ψηλά στην Αναβρυτή αναμεταδότης του καναλιού "MEGA CHANNEL". -Από 1ης έως 15 Ιουλίου, στην αίθουσα των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δημαρχείου Σπάρτης διεξήχθησαν οι αγώνες Παγκόσμιου Σκακιστικού Πρωταθλήματος (Προκριματική φάση ατομικού πρωταθλήματος γυναικών). Οι αγωνιζόμενες σκακίστριες ήταν 12 και ο αγώνας έληξε σε 11 γύρους. Τους αγώνες αυτούς διεκδίκησε με μεγάλο ζήλο ο άξιος Δήμαρχος Σπάρτης και πέτυχε γιά πρώτη φορά να διεξαχθούν εδώ. Ο ίδιος είχε την φροντίδα της διεξαγωγής τους, που ενθουσίασε ντόπιους και ξένους. -Την 1η Αυγούστου ο Δήμος και Πνευματική Εστία Σπάρτης διοργάνωσαν θεατρική παράσταση στο Σαϊνοπούλειο θέατρο, με το έργο του Ευριπίδη "Τρωάδισσες" παιγμένο από κλιμάκιο του Εθνικού Θεάτρου με την ίδια σύνθεση, που παρουσιάστηκε προηγουμένως στην Επίδαυρο. Η επιτυχία της παράστασης ήταν μεγάλη. Το θέατρο κατόμεστο και τα χειροκροτήματα έδειξαν πόση ανάγκη από πνευματική τροφή έχει κάθε επαρχιακή πόλη. Συγχαρητήρια στον Δήμαρχο, το Δ. Σ. και την Πνευματική Εστία Σπάρτης.

BAMBAKITIKA NEA

Ο Σύνδεσμος Απανταχού βαμβακτών Αθήνας και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Νέα Ζωή Βαμβακού τύπωσαν καλλιτεχνικό ημερολόγιο 1992 με ωραίες φωτογραφίες του χωριού και θα διατίθεται από τον πρόεδρο του Π.Σ. Γιάννη Βελδέκη (τηλ. 4974387) και από τον πρόεδρο του Συνδέσμου Ιάσωνα Βούρβουλη (τηλ. 7701648). Επίσης διατίθεται από το καφεενείο Βαμβακού και στο Τσοούνι από το Γεώργιο Νταλιάνη. Ασφαλώς όλοι οι Βαμβακίτες θα σπεύσουν να αγοράσουν το ημερολόγιο του χωριού τους.

ΤΑ ΝΙΚΟΛΟΒΑΡΒΑΡΑ ΕΦΕΡΑΝ ΤΑ ΧΙΟΝΙΑ

-Αγία Βαρβάρα μίλησε κι Αη Σάββας αποκρίθη μαζέψτε ξύλα κι άχαρα και σύρτε και στο μύλο γιαν' αη Νικόλας έρχεται στα χιόνια φορτωμένος φέτος επαληθεύτηκε ακριβώς το λαϊκό ποιηματάκι και τα χωριά του Πάρνων να βυθίστηκαν στο χιόνι. Δύο ημέρες 7 και 8 Δεκέμβρη ήταν τελείως αποκλεισμένοι οι δρόμοι της Βαμβακούς και το χειρότερο υπήρχαν βλάβες στη ΔΕΗ και ΟΤΕ με αποτέλεσμα να περάσουν οι κάτοικοι το διήμερο στο σκοτάδι και χωρίς τηλέφωνα.

"Βοήθεια χριστιανοί!" Υπηρεσίες του νομού κάνετε συντήρηση των δικτύων. Στα χωριά ζούν πολλοί ηλικιωμένοι. Κάποιοι είναι υπεύθυνοι γιά την ταλαιπωρία τους!

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΜΝΗΜΗΣ

Η κ. Ντίνα Γ. Παπασταυρίδου πρόσφερε στον Σύλλογο Απανταχού Καραυτών Αθήνας δρχ. 30.000 στη μνήμη του γιού της Ανδρέα Γ. Παπασταυρίδου, ιατρού φυσικού.

ΠΑΕΙ ΣΑΝ ΤΟΥ ΧΑΒΙΟΛΟΥ ΤΟ ΒΟΪΔΙ

Όλοι οι παλιοί θυμούνται ότι προπολεμικά υπήρχαν πολλά βόδια και αγελάδες στα χωριά του Πάρνων. Στην Αράχοβα μέχρι το 1930 εκτός από τα κατσίκια, που αποτελούσαν την κύρια κτηνοτροφία, τα περισσότερα σπίτια είχαν ένα ή και περισσότερα βοοειδή και μάλιστα γινόταν ομαδική βόσκηση και υπήρχαν βουκόλοι που τα έβοσκαν, τα πότιζαν κ.τ.λ. από το πρωί μέχρι το βράδυ. Τότε τα έδιναν στους νοικοκυραίους γιά το άρμεγμα και το πρωί τα ξανάβγαζαν στη βοσκή. Συνήθως υπήρχαν δύο κοπάδια. Το ένα βόσκαγε κατά την "Καρβέλω" και το άλλο στα "Σκαφίδια". Τελευταίες βουκόλοι (που είχαν την επίβλεψη των

δύο κοπαδιών) ήταν η Αφροδίτη και η Δέσπω Μεντή.

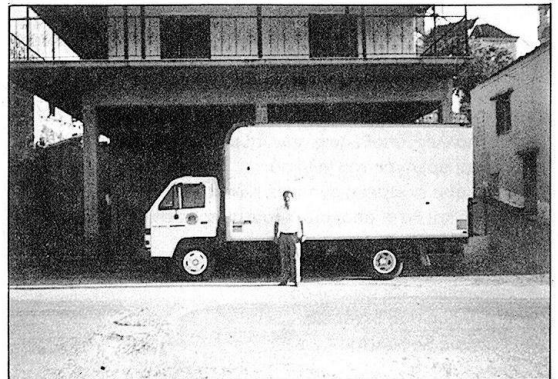
Ο Ψημένος ή Σκιούρης (γεννημένος το 1835) είχε το παρατσούκλι "Χαριόλος". Αυτός είχε ένα βόδι πολύ άγριο και επιθετικό που έκανε μάχες με όλα τα άλλα και πάντα έβγαине νικητής. Το ζώο αυτό όταν γέρασε έμεινε πίσω από το κοπάδι μόνο του και ούτε πλησίαζε τα άλλα ζώα. Από τότε έμεινε η παροιμία "πάει σαν του χαβιόλου το βόδι" και χαρακτηρίζει άνθρωπο μοναχικό που αποφεύγει τις συντροφίες. Σήμερα στην Αράχοβα υπάρχει μόνο μία αγελάδα, του Βασίλη Παπασταυρού.

ΑΠΟ ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΗΣ ΑΙΜΙΛΙΑΣ (ΜΗΛΙΤΣΑΣ) ΚΩΣΤΑΜΑ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΣΤΗΝ ΠΕΥΚΗ ΣΤΙΣ 3.11.91

Αιμιλία
Γιά σε που απ' την συντροφιά μας έφυγες
πριν ένα χρόνο
γιά τ' ουρανού τ' ακύμαντο λιμάνι
η θύμηση, καντήλι ανάφτει ακοίμητο
κι η αγάπη μας αγνό θα καίει λιβάνι
στον απέραντο το χρόνο.
Ομάδες Ενοριακής Συνεργασίας
Ι. Ναού Αγ. Αποστόλων
Πέτρου και Παύλου Πεύκης.

ΟΙ ΑΠΟΔΗΜΟΙ ΣΚΕΦΤΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΓΑΠΗ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΤΟΥΣ

Ο κ. Ανδρέας Δήμας (Άντρος), που είναι άριστα αποκαταστημένος και ζει με τη γυναίκα του και τα παιδιά του στην Καλλιφόρα ΗΠΑ, πρόσφερε στην Κοινότητα Καρυών το εικονιζόμενο

ανατρεπόμενο απορριματοφόρο αυτοκίνητο, το οποίο θα βοηθήσει όχι μόνο στην καθαριότητα του χωριού, αλλά θα εξυπηρετεί και τη μεταφορά υλικών γιά τις ανάγκες της Κοινότητας. Συγχαρητήρια ανήκουν στον καλό Αραχοβίτη, τη γυναίκα του και τους δυό γιούς του, που σκέφτονται με αγάπη τη γενέτειρα.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

ΚΟΛΟΒΟ ΓΙΑΝΝΗ Chicago. Ευχαριστώ γιά το γράμμα και τη συνδρομή. γιά το Θεολόγο θα γράψω σύντομα. Πράγματι, το όμορφο χωριό σας αναπτύσσεται και προοδεύει, παρά τις καταστροφές των τελευταίων ετών. ΓΙΩΡΓΟ & ΧΡΗΣΤΟ ΜΑΧΑΙΡΑ Toronto. Ευχαριστώ γιά το γράμμα και τις συνδρομές σας. Είσατε πάντε τακτικοί. Στη θεία Δημητρούλα χαιρετίσματα. ΡΑΠΕΔΟ ΤΟΥΛΑ Denver Colorado. Ευχαριστώ γιά το γράμμα σας και τις συνδρομές σας. Εχετε πληρώσει 1992 και 1993. ΚΟΛΟΒΟ ΔΗΜ. Ν.Σ.Υ. Aus. Ευχαριστώ γιά τις συνδρομές σας. Εχετε καλύψει και το 1992. ΜΑΤΘΑΙΟ ΠΕΤΡΟ New Jersey. Ευχαριστώ γιά το γράμμα, τις ευχές και τις συνδρομές σας. Εχετε καλύψει και το 1991. Από το Βασίλη χαι-

ρετισμού. ΒΑΛΑΣΗ ΓΙΑΝΝΗ Chicago. Σ' ευχαριστώ γιά το γράμμα σου και τις συνδρομές σου. MILLIS MARIA St. Thomas Ont. Ευχαριστώ γιά το γράμμα σου και τις συνδρομές σου. εχεις προπληρώσει και το 1993. ΧΑΣΑΠΗ ΗΛΙΑ Μεμβούρνη Aus. Ευχαριστώ γιά τα καλά σου λόγια γιά την εφημερίδα. Χαίρ. από Βασίλη. Με τις συνδρομές σου έχεις προπληρώσει και το 1992. ΝΙΚΟΛΗ ΔΗΜΟ. Windsor CT. Δήμο, το γράμμα σου μου έδωσε μεγάλη χαρά. Εχεις χαίρ. από όλους του Τσουναίους και την οικογ. του "δάσκαλου" που σε θυμούνται όλοι με αγάπη. Θα σου στείλω τις διευθύνσεις, όσες έχω. Σ' ευχαριστώ γιά τις συνδρομές σου. Εχεις καλύψει και το 1992.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ:

- 1) ΟΙΚΙΑ ΠΕΤΡΙΝΗ σε πολύ καλή κατάσταση στον Κλαδά Σπάρτης.
- 2) ΟΙΚΟΠΕΔΟ 1 στρέμμα γωνιακό Κλαδά Σπάρτης.
- 3) ΠΑΛΑΙΑ ΠΕΤΡΙΝΗ ΟΙΚΙΑ στο χωριό Βαμβακού Λακωνίας.

Πληροφορίες τηλ. Αθήνας 01-3634505, 3640356

ΚΑΡΥΕΣ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΩΝΑ τ. ΔΗΜΟΥ ΟΙΝΟΥΝΤΟΣ
Υπεύθυνη: ΑΝΝΙΤΑ ΓΚΑΕΚΑ - ΠΡΕΚΕΖΕ
ΦΑΡΡΩΝ 10 - ΚΗΦΙΣΙΑ 145 61 ΤΗΛ. 8076 778 - 6516 700
ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ:
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΙ ΖΙΑ Ο.Ε.
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 71 - ΤΗΛ. 3624.728 - 3699.342
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΔΡΧ. 1.000
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΔΟΛ. ΗΓΙΑ 25
ΣΥΛΛΟΓΟΙ: ΔΡΧ. 10.000